

Copy of Letter Received from Inspector of Lifts
 to be distributed to Lift users - and Lift owners
 for Safety of Passengers Important Safety Rules
 and amendments. परिपत्रक Through ROYAL ELEVATORS
 Letter Dated - 25/11/2010.

विषय : उद्वाहनाचा सुरक्षित वापर व उद्वाहन नियमाचे जनजागृतीबाबत.

आपणांस विषयाकिंत परिपत्रकानुसार कळविण्यांत येते की, दिवसेदिवस उद्वाहनांच्या गरजेनुसार उद्वाहनांची वाढती संख्या व तीव्रा वापर मानवी जीवनात सुरक्षितपणे होणे अत्यावश्यक आहे. त्यामुळे सर्वसामान्य जनतेकडून उद्वाहनाचा वापर सुरक्षितरित्या होणे गरजेचे आहे, ज्यामुळे उद्वाहन अपघात कमी होवू शकतील.

त्या दृष्टीकोनातून सर्व उद्वाहन ठेकेदारांनी त्यांच्याकडे देखभालीसाठी असलेल्या उद्वाहनांच्या ठिकाणी शक्यतो मोठ्या संकुलामध्ये जन जागृतीचे कार्यक्रम करावे, असे कार्यक्रम वर्षातून किमान ६ वेगवेगळ्या ठिकाणी करावे व त्यानुसार या कार्यालियास अहवाल सादर करावा.

उद्वाहनाचा सुरक्षित वापर व सुरक्षित देखभालीवाबतचे दिनांकीत २३.११.२०१० चे परिपत्रक सोबत जोडण्यांत येत आहे. तसेच या परिपत्रकात केलेल्या मार्गदर्शनपर सुचनांचे पालन करण्याच्या दृष्टीने ठेकेदारांनी त्यांच्याकडे देखभालीसाठी असलेल्या उद्वाहन मालकास (उद्वाहन अनुज्ञाप्ती धारकास) सदर परिपत्रक देवून अवगत करावे.

जा.क.विनिउम्/ परिपत्रक/ ९३४८/२०१०
 विद्युत निरीक्षक (उद्वाहन मुंबई) यांचे कार्यालय,
 उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग,
 पहिला घजला, नवीन प्रशासकीय इमारत,
 सार्वजनिक बांधकाम विभाग आवारा,
 रामकृष्ण चेंबूरकर मार्ग, चेंबूर (पूर्व)
 मुंबई - ४०० ०७१
 ■ : ०२२- २५२२५२०४

दि. २५।११।२०१०

(संजय मु. भस्मे)
 विद्युत निरीक्षक (उद्वाहन मुंबई)
 उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
 चेंबूर, मुंबई

प्रत : मुख्य अभियंता (विद्युत), सा.वा.वि.भाग, मुंबई यांना माहितीसाठी सविनय यादा.
 प्रत : सर्व उद्वाहन ठेकेदार यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी.

मे.स्ट्रोम्सले ड्रेलिंग्स्टर्स कृत्तुमुळे मुंबई २५.११.२०१०

यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी.

सोबत : दि. १८.१०.२०१० चे परिपत्रक

प्रत : सहाय्यक विद्युत निरीक्षक (उद्वाहन), कक्ष क. १, २, ३, ४, ५, ६ मुंबई व ७, ८, ९, १० पुणे यांना माहितीसाठी व कार्यवाहीसाठी.

प्रत : स्वीय सहाय्यक यांना माहितीसाठी

प्रत : कार्यालयीन नस्तीस व परिपत्रक नस्तीस.

परिपत्रक

विषय :- उद्वाहनाच्या सुरक्षिततेवाबत (SAFETY TIPS FOR LIFTS)

विषयांकित परिपत्रकानुसार सर्व अधिकृत उद्वाहन ठेकेदाराना कल्पविण्याल येते की, उद्वाहनाची सुरक्षितता व उद्वाहन हाताळण्याच्या दृष्टीने, तसेच उद्वाहन उभारणी करताना अथवा देखभालीच्या वेळी उद्वाहन संच मांडणीत खालील बाबोची व्यवस्था करणे अनिवार्य आहे. उद्वाहन मालक/ उद्वाहन कंट्राटदाराने खालील बाबी स्वतः तपासुन त्या असल्याची खात्री करावी.

- १) मुंबई उद्वाहन अधिनियम १९३९ कलम ७ अन्वये सावर्जनिक बांधकाम विभागाने अनुशासी दिल्याशिवाय कोणतेही उद्वाहन चालवू नये, तसेच उद्वाहन कंट्राटदाराने उद्वाहनाची वैध अनुशासी असल्याशिवाय सदर उद्वाहनाचे देखभाल व दुरुस्तीचे कंट्राट घेवू नये.
No Lift shall be operated without the License issued by P.W.D.. No. Lift contractor shall undertake the maintenance contract of any lift without confirming that the same is Licenced.
- २) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ६ (v) अन्वये उद्वाहनाची परिरक्षा मान्यता प्राप्त उद्वाहन ठेकेदार, फर्म किंवा कंपनी पार्फतच करणे अनिवार्य आहे.
Rule 6(v): It is essential that the maintenance contract of each lift is entrusted with only a Licensed Lift Company, firm or contractor.
- ३) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ६ (vi) तरतुदीनुसार उद्वाहनाची परिरक्षा करणा-या मान्यता प्राप्त ठेकेदाराने उद्वाहन संच मांडणीतील सुरक्षिततेची साधने तपासुन उद्वाहन सुस्थितीत चालू ठेवायला पाहिजे. उद्वाहनाच्या संच मांडणीत काही बिघाड निर्दर्शनास आल्यास त्याची पाहिती उद्वाहन मालकास /परवानाधारकास त्वरीत द्यावी.
Rule 6(vi) :- Every company/contractor entrusted with the maintenance of the Lift shall keep the safety devices intact and report to the owner of the lift immediately if any defect is found in the lift installation for rectification.
- ४) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/२ (i) अनुसार उद्वाहन कार दरवाजाच्या खालच्या त्राजूऱ्या कठी अंपरांन (टो गार्ड) लावणे अनिवार्य आहे. तसेच स्वंचलित दरवाजे असलेल्या उद्वाहनासाठी फॉग आ जेंट लावण्यात यावेत.
*Rule 5/2(j) For all lifts substantial apron (Toe guard) of minimum 750mm depth shall be provided.
- ५) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/२५ (h) अनुसार उद्वाहन देखभालीच्या वेळी उद्वाहन बंद चालू करण्यासाठी आवश्यक असलेला स्विच हा हाताने ओढून चालू व हाताने ढकलून नंद अशा पद्धतीचा कार टॉपवर व उद्वाहन पीट मध्ये सहज दिसण्यासारखा व सहज हाताळता येण्याजोगा बसविण्यात यावा.
*Rule 5/25(h) :- Emergency stop/maintenance /inspection /switch of manually opened and closed type shall be provided and maintained on the top of every lift car and lift pit which shall be marked conspicuously and shall be easily accessible from the landing floors. For the emergency stop/inspection/switch the provision of IS 14665:2000 Part 3:Section 1 clause 9.3, 9.4 shall be complied with.

६) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/५. (i) (b) अनुसार किंजन पैनल साठी वापरण्यात येणारी काच पारदर्शक व लॉगिनेट असावी तळीच घातुच्या घटवृत आव्हाने सरक्षित असावी.

Rule 5/5 (i) (b) : Where glass is provided for vision panel; such glass shall be of fully transparent and tuffened with 5mm thickness protected by providing strong metallic grill.

७) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/२६ (b) अनुसार सर्व ट्रेलिंग केबल ह्या लवाचिक (फ्लोविशबल) बनविलेल्या व आनीराखक (फायर प्रूफ) असाव्यात. (मुंबई फायर इन्झरन्स असोशिएशन व भारतीय विद्युत नियम १९५६ च्या मानकांची पूर्तता करणा-या शासाव्यात.)

Rule 5/26(b):- All trailing cable shall be flexible construction and shall be fire retardant. (Conforming the standards of Bombay Fire Insurance Association and Indian Electricity Rules).

८) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/२८(g) अनुसार ऑतिम (फायनल किंवा अल्टीमेट) लिमिट स्वीचेस हे लिफ्ट राप्टमध्ये उद्वाहन रेलव्हार लावण्यात यावेत. व ते उद्वाहन कारच्या हालचालीने कार्यान्वित व्हायला पाहिजे. तसेच लिमिट स्वीचेस कार्यान्वित होण्यासाठी असणा-या कॅम्स घातूचे असणे आवश्यक आहे.

Rule 5/28(g):- The final Limit Switches shall be affixed on the rail, inside the lift shaft and shall be operated by the movement of the lift car. The cams for operating the limit switches shall be of metal.

९) भारतीय विद्युत नियम १९५६ मधील नियम ६१ अनुसार उद्वाहन संच मांडणीतील इलेक्ट्रीक मीटर विद्युत शक्ती नियमित व नियंत्रीत करणारी साधने व विद्युत शक्तीचा उपयोग करणारी सर्व यंत्रे याचे सर्व धातुंचे भाग दोन वेगवेगळ्या वाहकांनी वेगवेगळ्या प्रकारे भुसंपर्कीत करावेत. (उद्वाहन संच मांडणी करीता स्वतंत्र अंदिंग करण्यात यावी.)

I.E. Rule 1956

Rule 61. : The metallic body of Energy meter, the frame of the Lift Motor and other medium voltage energy consuming apparatus, all associated with the lift installation shall be efficiently earthed by two separate and distinct connections with earth.

१०) भारतीय विद्युत नियम १९५६ मधील नियम ६१ (अ) अनुसार उद्वाहन संच मांडणीतील सिंगल फेज व थ्री फेज सर्किट मध्ये योग्य क्षमतेची इ.एल.सी.बी. (E.L.C.B) लावण्यात यावी.

Rule 61(A) : Earth leakage circuit breakers of appropriate rating shall be provided for the three phase and single phase circuits associated with the lift and its installation.

११) उद्वाहनाच्या प्रत्येक मजल्यावरील दरवाजाला इर्मजन्सी डि लॉकिंग सिस्टीम असणे आवश्यक आहे. Emergency de-locking arrangement shall be provided to each larding gate to rescue the trapped passengers.

१२) लाकडी कॅम ऐवजी इलेक्ट्रो मॅनेटीक रिटायरिंग कॅमचा उपयोग करावा.

Electro Magnetic retiring cam shall be used. Do not use wooden cam.

१३) कार टॉप्सर सेफ्टी गार्ड व्हायिणे आवश्यक आहे.

Safety barricade shall be provided on the car top.

(४) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/६ (अ) अनुसार प्रत्येक लैंडिंग गेट इलेक्ट्रो मेकेनिकल सॉर्किंग पद्धतीने साखवण्यात यावा. लैंडिंग गेट व स्लॉक मध्ये रीढ स्वीचव्हा चापर करू नये त्यावे डिझाईन नियमानुसार असणे अनिवार्य आहे.

Rule 5/6(a) : The old and obsolete limit switch type (reed type) landing gate locks shall be replaced by electromechanical (universal type) locks.

(५) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/५ (d) स्विंगटाईप लैंडिंग गेट व कारगेट यांच्यातील अंतर ७५ पी.मी. येण्या जास्त नसावे.

Rule 5/5(d) : The distance between the swing type landing gates and the car gate shall not be more than 75 mm.

(६) मुंबई उद्वाहन नियम १९५८ मधील नियम ५/७ (f) प्रत्येक मजल्यावरील उद्वाहनाचा दर्शनी भाग हा योग्य कापतेने प्रकाशीत करावा.

Rule 5/7(f) :- The approach to the landing gate on each floor shall be well lighted with adequate illumination.

(७) *IS 14665:2000 Part 3: Section I Clause 6.2 (proposed) : Every passenger lift shall be provided with an overload device which will prevent the lift car from starting in case the lift car is loaded to 110 percent of the rated capacity of the lift or more. The lift shall remain stationary with door open. Audio visual warning device shall be provided to alert the passenger in case of overload.

Note : 1) Please note that in addition to the contents of the above circular all the provisions of the Bombay Lift Act 1939 and The Bombay Lift Rules 1958 framed thereunder shall be observed.

2) All licenced lift contractors shall hand over the copy of the circular to the concerned owner of each lift under their maintenance contract for the due observance of the contents of the circular.

जा.क्र. वि.निःमु/मु.लि./ १३४८/ सन २०१०
विद्युत निरिक्षक, (उद्वाहन मुंबई) यांचे कार्यालय
उद्योग ऊर्जा व कामगार विभाग, प्रशासकीय विभाग
पहिला, मजला, नवीन प्रशासकीय इमारत,
सार्वजनिक बांधकाम विभाग आवार,
रामकृष्ण चॅबूरकर मार्ग, चॅबूर (पुर्व)
मुंबई ४०० ०७१ - २३१९९१२०९०

(सं.मु.भस्मे)
विद्युत निरिक्षक(उद्वाहन मुंबई)
उ.ऊ.व कामगार विभाग
चॅबूर मुंबई